

AMUNT, AMUNT, COM FRANCESC CASTELLÓ

Ajudat o fins i tot destorbat per les persones i circumstàncies que ens envolten, cada un de nosaltres pot ser cada dia més i millor. Així ho escrivia un home de confiança il·limitada, en Déu i en la persona humana, Pau VI. El pedagog Enric d'Ossó deia que *"Doña Necesidad"* és professora que ensenya molt, i gratis, a qui està disposat a rebre lliçons. Francesc trobà en el seu camí ajuts i destorbs. Sense pensar-ho, es trobà orfe i sense autonomia econòmica. De tot en tragué profit per a la seva formació. Poder estudiar i formar-se, era per a Francesc un do de Déu. Correspondre-hi amb esforç i dedicació era per a ell un deure. La seva formació és com un comentari a la paràbola evangèlica dels talents. El seu testimoni, en aquest camp, sembla dir-nos: *Sigues el que has de ser i pots ser*, que Déu i el món no esperen altra cosa de tu. En Francesc, plenament autorealitzat als seus 22 anys és un model del compliment del deure, entès en el sentit més complet de la paraula.

La mare vetllava, sens dubte, pel progrés intel·lectual del seu fill i alumne. Però si ell no hagués correspost, ningú no hagués pensat en fer-lo estudiar. Poder estudiar en aquells anys era un autèntic privilegi.

Als cursos de batxillerat i sobretot a la Universitat és quan, creixent les dificultats, veiem créixer el sentit de responsabilitat i la personalitat d'en Francesc. Més encara a partir d'aquells exercicis espirituals amb el P. Galán: aquell que ja era un *"bon noi"* va fer seva la consigna evangèlica *"sigueu bons del tot, com ho és el vostre Pare del cel"*. Es consagra a l'estudi, sap que és el seu camí, i els "excel·lents" obtinguts a l'Institut Químic de Sarrià testimonien la serietat del seu esforç.

Però l'Institut no pot atorgar títols universitaris oficials. Cal superar un examen a la Universitat de Barcelona, i caldrà anar-hi ben calçat, donat el clima d'hostilitat que allí predomina. És *"Doña Necesidad"* que segueix ensenyant al jove Francesc a batre records d'autosuperació; ell accepta el repte, estudia de ferm, s'examina i passa, encara que les notes no siguin tan brillants, com era d'esperar. D'altra banda, està convençut que no ha d'estudiar per obtenir un títol, sinó per assolir una competència que li permeti després fer de la seva professió un autèntic servei a la societat. Honrat i humil com és, comprèn la necessitat de la formació permanent per a un bon professional, i no la descurarà en el futur, quan amb bona feina i bon sou s'ho podria estalviar. El veurem estudiant alemany i italià per ràdio –fet que donarà ocasió a que l'acusin de feixista–, per poder accedir a la consulta de llibres científics de la seva especialitat.

A Oviedo obté el títol de químic, i a la Cros demostra la seva competència. Segons el testimoni dels companys era un enginyer autèntic: posava el seu enginy i l'ànima en allò que calia fer, pensant sempre millors i invents per tal d'eleva la qualitat del treball i de la producció. La direcció pensava en ell per a una nova factoria a Sevilla.

Arriba el servei militar i es presenten a Francesc noves ocasions de fidelitat al compliment del deure. Observa la disciplina, és conscient que tots, soldats i oficials s'hi han de subjectar per igual i, finalment, té ben clar que hi ha valors que estan per damunt de la disciplina. Per això, de guàrdia a Radio Lleida, nega el pas a un oficial que, en contra d'ordres superiors que ell ha rebut, vol entrar fent valer el seu grau. Francesc s'havia comportat encara amb igual franquesa i enteresa quan, durant les lliçons d'instrucció als soldats, el mateix oficial engegava invectives contra la religió i l'Església catòlica: *"Demano al senyor oficial que es limiti al que és la seva obligació i s'abstingui de ferir els sentiments dels creients. Li ho demano en virtut de les lleis pròpies de la República."*

Qui vol ser fidel al compliment del deure de consciència, ha de fer un camí que porta cada vegada més lluny, sempre més amunt, cap al cim de la plena realització de la persona. En Francesc ho sap. Per això no dubta quan el fiscal li pregunta: "en fi, enllestim. Ets catòlic?": "Sí, sóc catòlic" diu Francesc amb rostre seré i veu clara i concisa, tot afegint, "Si ser catòlic és un delictes, accepto de bon grat ser delinqüent."

Tornat a la presó, Francesc entona l' *"Amunt, germans, fem nostra via"*. Canta i fa encara un altre pas cap al cim. Escriu al P. Galán, li adjunta una llibreta on apuntava els seus "invents", i li explica, sobre un dibuix, com ha pensat perfeccionar un compressor d'amoniac. "És el meu pobre testament espiritual", llegat de servei professional.

Li quedava el deure suprem. Ja al cementiri, s'adreça als executors de la sentència: *"Un moment. Us perdono a tots. Fins a l'eternitat"*. En Francesc sabia que el perdó dels enemics és un manament del Senyor, no un consell. Però aquest deure, per a un cor com ho era el seu, es converteix en honor, en do de Déu. I aquí, ja, en Francesc tocà el cim.

"Amunt, germans", ens diu avui Francesc Castelló: en l'estudi i la capacitació professional, en el cultiu dels valors humans, i sobretot en la fidelitat a la consciència i al suprem manament de l'amor. Seguint Crist, que va al davant, feu camí, ben amunt, que el món continua tenint necessitat de testimoniatges clars, nets i definits de la nostra fe. Com sant Agustí, en Francesc ens diu a cadascú: "No t'accontentis amb allò que ets... perquè en el moment que et complaus en tu mateix, allí mateix t'atures".